

CHŁOPI (22) ai

o jasne.

sg m N chłopci (6). ◇ L chłopim (1). ◇ f N chłopią (1). ◇ G chłopci(e)j (1). ◇ I chłopią (1). ◇ n A chłopci(e) (3). ◇ L chłopim (2). ◇ pl N subst chłopci(e) (3). ◇ A subst chłopci(e) (1). ◇ L chłopich (3).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

Przymiotnik od „chłop” (22) :

1. *Chłopski, kmieczy; rusticus Calep, Cn; rusticarius Calep; rusticanus Cn* (12) : iż muślieli chłopie dziewki poymować *BielKron* 326; *Rusticus – Chłopi. Calep* 933a, 933b; Ołtátká o chłopich ránách pátrz wyszézý. *SarnStat* 655, 619, 621 žp; namioty chćiał mieć z chłopiey łkory. *KmitaSpit* A4v.

Wyrażenia: »dań chłopia« (1): Ná Podolu łtawy/ miody/ dani chłopie. *GostGosp* 6.

»chłopie odzienie« (3): Skánderbeg [...] vbrał młodzieńcow mężow dobrych czterdzieści w chłopie odzienie *BielKron* 247, 20v, 173.

»stan chłopci« (1): Gdyłz łą łtany rycerłkie niemal iáko chłopie. *WierKróc* A2.

Cf n-loc.

2. *Męski* (6) : Widzę że to łtopy chłopie [*vestigia virorum*]/ niewieście/ y dziećinłkie. *Leop Dan* 14/19; áby oná niebożátko chytrołciá chłopią zwiedziona/ niebyłá godna [...] tego miłofierdzia *GórnDworz* Bb5v; Cžego nie łpráwiłá Náurá/ tego chłopia ręká popráwiłá. *KlonWor* 21.

Wyrażenie: »chłopie odzienie, ubior« [*szyk 2 : 1*] (2 : 1): á gdy łniey chłopie odzyenie zwleklí/ obaczyli iż niewiáłtá *BielKron* 419, 419; Niewiáłt między nimi dołyc w chłopim vbiorze bywa/ kthore też z łukow łtrzeláią *BielSpr* 68.

3. n-loc (4) :

Zestawienie: »Chłopi Grod« (4): Chłopi oni łłudzy vćiekli ná zamek/ gdy ich dobyto/ karano ie kiymi: od tegož czáłu przezwano Chłopi grod. *BielKron* 432v, 432v [2 r.], 433.

Synonimy: 1. *gburski, kmieczy, wiejski*; 2. *męski, mężczyński*.

Cf **CHŁOPSKI**

DM